

Vastaus kirjalliseen kysymykseen vailla tuloja olevista kotitalouksista

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimittanut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Li Andersson /vas näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 343/2017 vp:

Mistä vailla tuloa olevien kotitalouksien määrän nopea kasvu johtuu ja mihin toimiin hallitus aikoo ryhtyä tämän huolestuttavan tilanteen korjaamiseksi?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Kysymyksessä mainitun uutisen tiedot pohjautuvat Kansaneläkelaitoksen tilastotietoihin. Terveys- ja hyvinvoinnin laitoksen tutkija valmistelee Kansaneläkelaitoksen edustajan kanssa selvitystä siitä, mistä tulottomuus johtuu ja millaisia tekijöitä siihen liittyy. Tutkimusaiheesta on tehty vasta taustatyötä muun muassa kartoittamalla viime vuosina tulottomuudesta tehtyjä tutkimuksia ja selvityksiä. Näiden eräänä havaintoina on ollut, että tulottomuus liittyy usein yksin asuviin miehiin, joilla on vakavia talous- ja muita vaikeuksia. Selvityksen kohteena ovat myös nuoret, joiden tavoittaminen nykyisin keinoin on koettu usein ongelmalliseksi. Lisäksi selvitetään, miten erilaisiin tukiin ja palveluihin kohdistuneet muutokset ovat vaikuttaneet tulottomuuteen.

Kansaneläkelaitoksesta saadun tiedon mukaan parantunut tilastointi saattaa olla yksi tulottomien kasvaneen määrän syistä, mutta lähiaikoina selvitetään tarkemmin tulottomuusilmiön taustoja. Alustavan Kansaneläkelaitoksen havainnon mukaan puolessa tulottomien kotitalouksista toimeentulotuen hakija tai puoliso on alle 25-vuotias. Tulottomuuteen liittyy myös paljon kausivaihtelua ja kesän korkeita lukemia saattaa osittain selittää niiden opiskelijoiden tilanne, jotka eivät kesällä saa opintotukea.

Hallitus päätti elokuun budjettiriihessään uusista toimista nuorisotyöttömyyden vähentämiseksi. Erityistä huomiota kiinnitetään kouluttautumisen ja työllistymisen esteiden torjumiseen muiden muassa henkilökohtaista tukea ja valmennusta lisäämällä. Parhaillaan on käynnissä myös selvitys nuorten toimeentulotukiasiakkaiden tilanteista. Selvityksen perusteella pohditaan uusien toimenpiteiden tarvetta, jotta nuorten ei tarvitsisi pitkäaikaisesti turvautua viimesijaiseen toimeentulotukeen.

Vuoden 2018 alussa on alkamassa myös osallistavan sosiaaliturvan kokeilu, jossa sosiaalityölle annetaan nykyistä enemmän välineitä tukea pitkään työttömänä olevia henkilöitä. Tarkoitus on selvittää nykyisissä palveluissa olevia mahdollisia aukkoja, jotka lisäävät ihmisten riskiä syrjäytyä. Lisäksi valtioneuvoston kanslian asettama eriarvoisuutta käsittelevä työryhmä pohtii keinoja ja tapoja eriarvoisuuskehityksen hillitsemiseksi. Työryhmän työ päättyy 31.3.2018.

Helsingissä 22.9.2017

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 343/2017 vp

Perhe- ja peruspalveluministeri Annika Saarikko